

การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

นายประมวล พลอยกมลชุนท์

โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่

E-Mail: pramuan_ploy@hotmail.com Tel. 081-9936536

บทคัดย่อ

การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสอบถามผู้เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 5) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในอนาคตจะดำเนินการศึกษาวิจัยในเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยต่อไป

คำสำคัญ

*การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ

*นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นกระบวนการทางสังคมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ด้วยเหตุนี้เด็กไทยทุกคนที่หมายรวมถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น จะต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียม และมีคุณภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างอนาคตของบุคคลในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม แม้ว่าบุคคลจะมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญาที่แตกต่างกัน แต่สิทธิทางการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามที่กฎหมายกำหนด (พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, หน้า 4)

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ซึ่งเป็นผู้พิการประเภทหนึ่งที่ต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่กำหนดเป้าหมาย การปฏิรูปการศึกษาอย่างเร่งด่วนสี่ประการหลัก ดังนี้การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561), 2552, หน้า 11-22) รวมถึงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555 – 2559) ที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับทุกระดับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมและพัฒนาเต็มศักยภาพ โดยให้ผู้พิการได้เรียนรู้ด้านวิชาการ การพัฒนาทักษะชีวิต และการประกอบอาชีพตามความสามารถของแต่ละบุคคล รู้จักพึ่งตนเอง มีคุณธรรม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และอยู่ในสังคมอย่างมี

ความสุข ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การสร้างคามเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการให้แก่หน่วยงานที่ จัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้ จัดกระบวนการเรียนรู้และปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบพอเพียง (สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ, 2555. หน้า 27)

การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นในประเทศไทยมีหลายหน่วยงาน ดำเนินการสืบทอดยาวนานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 หรือร่วม 70 กว่าปีที่ผ่านมา ทั้งองค์กรภาครัฐและ เอกชน หน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติได้จัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความ บกพร่องทางการเห็นภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย รวมทั้งแนวนโยบายของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง แต่โดยภาพรวมพบว่าผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็น ของไทย ยังไม่สามารถเข้าถึงโอกาส และเข้ารับบริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ ดังปรากฏสถิติคนพิการทุกประเภทที่เข้าเรียนในระบบโรงเรียนประมาณร้อยละ 7 และเป็นผู้ ที่มีความบกพร่องทางการเห็นเพียงร้อยละ 3 (7 ทศวรรษการศึกษาคนตาบอดในประเทศไทย, 2556. หน้า 82) โดยที่ผ่านมามีปัญหาการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการของ ประเทศ ยังขาดความเป็นเอกภาพในการดำเนินการ ขาดกลไกและนโยบายที่ต่อเนื่องและชัดเจน บุคลากรขาดองค์ความรู้และเครื่องมือในการจัดการอย่างเพียงพอเหมาะสม (การปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561), 2552. หน้า 8) สอดคล้องที่ ปิยะรัตน์ นุชผ่องใสและคณะ (มติชน ออนไลน์, 29 กันยายน พ.ศ. 2556) ได้ทำการวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการบริการด้านการศึกษาแก่ เด็กพิการในประเทศไทยพบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูยังเน้นวิธีการบรรยายและการสาธิต ครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับการสอนแต่ละชั้น และครูไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์หรือสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ ส่วนด้านทรัพยากรและปัจจัยเกื้อหนุนพบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ครู ต้องปฏิบัติงานทั่วไปและงานธุรการควบคู่กับภาระการสอน ครูไม่มีความรู้เพียงพอในการผลิตสื่อที่ เหมาะสมหรือไม่มีเครื่องมือที่มีคุณภาพในการผลิตสื่อ ห้องสมุดสำหรับเด็กในสถานศึกษาเฉพาะความ พิจารณ์ยังไม่มีหนังสือที่เพียงพอเหมาะสมพร้อมให้บริการ ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมี ทศนคติว่าเด็กพิการไม่จำเป็นต้องเรียนหรือไม่สามารถเรียนรู้ได้ และเด็กพิการเองยังไม่ตระหนักถึง ความสำคัญหรือประโยชน์ของการศึกษา ประกอบกับในสภาพปัจจุบันประเทศไทยขาดแคลน งบประมาณที่จะจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง ขาดครูผู้สอนหรือบุคลากรที่มี ความรู้และทักษะเฉพาะความพิการโดยตรง ขาดตำราและแหล่งเรียนรู้ที่จะให้ความรู้และศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม ขาดเครื่องมือสื่อเทคโนโลยีอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นสำหรับคนพิการประเภท ต่างๆ รวมทั้งหนังสือเรียนและวัสดุฝึกที่ใช้เป็นสื่อการเรียนของเด็กพิการ และขาดศูนย์สื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษาสำหรับผู้พิการโดยเฉพาะ (ชนิษฐา เทวินทรภักดี, 2550. หน้า 39) จากปัญหาและ สาเหตุดังกล่าวของการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการส่งผลต่อคุณภาพและปริมาณของการจัดการศึกษา สำหรับผู้พิการในภาพรวมของประเทศ ดังปรากฏข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 สำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 2.37 ซึ่งข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นดังกล่าวสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นของโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2557 ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของนักเรียนทั่วไปในภาพรวมของประเทศที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตาม และประเมินการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมาที่พบปัญหาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในวิชาหลัก มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2555. หน้า 5) ซึ่งนอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นภาพรวมของประเทศที่กล่าวแล้ว และจากผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 3 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าคุณภาพมาตรฐานผู้เรียนด้านวิชาการมาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 5 และมาตรฐานที่ 6 มีผลการประเมินอยู่เพียงแค่ระดับดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) 2557. หน้า 36)

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันดังที่ระบุไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมผู้เรียนสามารถพัฒนาตามความสามารถและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ 1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้ทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติและระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 2) ความรู้ทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน 3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรมการกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา 4) ความรู้ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง 5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีพอย่างมีความสุข

และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝัง

คุณธรรม ความนิยมที่ต้งามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้เรียนและผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถือเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษานับรวมถึงการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการที่รัฐมุ่งให้ความสำคัญในสิทธิ หน้าที่และการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มุ่ง เป้าหมายต้องการให้ผู้เรียนคิดเอง ทำเอง ปฏิบัติเอง สร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่ สอดคล้องกับการดำรงชีวิตจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด จุดมุ่งหมายกิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ และการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

1. ความหมาย ความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของคนพิการไว้ว่า คนพิการหมายความว่าบุคคลที่มีข้อจำกัดใน การปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่อง อื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551 หน้า 1) ได้ให้ความหมายของคนพิการว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคใน ด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 เรียกว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหมายถึง เด็ก 3 กลุ่ม คือเด็กที่มีความสามารถสูง เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส สำหรับคณะกรรมการการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดประเภทความพิการไว้ 9 ประเภท ที่จะต้องได้รับการทางการศึกษา พิเศษ (สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู, 2546, หน้า 22) คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือ สุขภาพ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีปัญหาทาง

พฤติกรรมหรืออารมณ์ เด็กออทิสติก และเด็กพิการซ้อน และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ใน มาตรา 10 วรรค 2 ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, หน้า 2) การจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ สำหรับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาสำหรับคนพิการนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ในมาตรา 5 วรรค 1 ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา วรรค 2 เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และวรรค 3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและประเภทและบุคคล (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หน้า 3)

จึงทำให้ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การจัดการศึกษาพิเศษโดยทั่วไปควรต้องอยู่บนรากฐานของความเชื่อ ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2552, หน้า 22) กล่าวไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. ผู้เรียนทุกคนมีพื้นฐานต่างกัน และแต่ละคนจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้ากับ และทันโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป
3. ผู้เรียนทุกคนย่อมมีความสามารถอยู่ในตัว มากบ้างน้อยบ้าง การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของทุกคนปรากฏเด่นชัดขึ้น
4. ในสังคมมนุษย์นั้นย่อมมีทั้งคนปกติและคนพิการ ในเมื่อเราไม่สามารถแยกคนพิการออกจากสังคมของคนปกติได้ เราก็ไม่ควรแยกให้การศึกษาแก่คนพิการ ดังนั้นหากเป็นไปได้ ควรให้คนพิการได้มีโอกาสเรียนร่วมกับคนปกติเท่าที่สามารถจะทำได้ เนื่องจากคนพิการมีความต้องการและความสามารถทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากคนปกติ แต่ความต้องการพื้นฐานไม่แตกต่างกัน ดังนั้นการให้การศึกษาควรมีรูปแบบและวิธีการที่แตกต่างไปจากรูปแบบและวิธีการสำหรับคนปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้เต็มที่

ศรียา นิยมธรรม (2546, หน้า 6) ได้กล่าวถึง แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการไว้ว่า

1. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะรับบริการทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษา ให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่ เด็กพิการด้วย หากเด็กพิการไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กปกติได้ ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของเด็กพิการ
2. เด็กพิการควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้านโดยเร็วที่สุด ในทันทีที่ทราบว่าเป็นเด็กพิการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไป และมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด

3. การจัดการศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมกับสังคมปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียน การสอนเด็กเหล่านี้จึงควรได้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เว้นแต่เด็กพิการผู้นั้น มีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรงจนไม่อาจเรียนร่วมได้ อย่างไรก็ตาม ควรให้เด็กพิการได้สัมผัสกับสังคมปกติ

4. การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเสียเปรียบของเด็กพิการแต่ละประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ

5. การศึกษาพิเศษ และการฟื้นฟูบำบัดทุกด้าน การจัดโปรแกรมให้เป็นรายบุคคลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง อาจจัดเป็นกลุ่มเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือมีความต้องการคล้ายคลึงกัน และอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

6. การจัดโปรแกรมการสอนเด็กพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็กและให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการหรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่า แม้ตนจะมีความบกพร่องแต่ก็ยังสามารถบางอย่างเท่ากับหรือดีกว่าคนปกติซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น

7. การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจ ยอมรับตนเองมีความเชื่อมั่น มีสัจการแห่งตน และมุ่งให้ช่วยตนเองได้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

8. การศึกษาพิเศษควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เกิดเรื่อยไปขาดตอนไม่ได้และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย การเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคมหากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง ย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่จะประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขรวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

มลิวัลย์ ธรรมแสง (2551, หน้า 5) ได้กล่าวถึง แนวคิดและหลักการการศึกษาพิเศษสากลไว้ดังนี้

หลักการที่ 1 คนที่มีความพิการมีสิทธิพื้นฐานที่จะอยู่และอยู่ในที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ที่บ้าน ที่ทำงาน และในชุมชน เหมือนกันกับคนที่ไม่มี ความพิการ เรื่อง ความเป็นอยู่เด็กที่มีความพิการจะเรียน อาศัย ทำงาน เล่น ควรเป็นสถานที่เดียวกับคนอื่น ๆ

หลักการที่ 2 คนที่มีความพิการมีสิทธิในการตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองมากที่สุดเท่าที่เราจะช่วยให้เขาทำได้

หลักการที่ 3 การศึกษาพิเศษจะต้องขยายและปรับปรุงการให้บริการการศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพ

หลักการที่ 4 การศึกษาพิเศษจะต้องสนับสนุนโดยโรงเรียนและครูในฐานะของหุ้นส่วน

หลักการที่ 5 ความพยายามของการศึกษาพิเศษจะได้ผลที่ดีที่สุด ถ้ามีการรวมพลังกับทีมสหวิทยาการเพื่อให้บริการ

หลักการที่ 6 นักเรียนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

หลักการที่ 7 ครูต้องคาดหวังคุณภาพและประสิทธิภาพจากเอกสารประกอบการสอนที่ครูใช้

หลักการที่ 8 อนาคตของคนที่มีความพิการทุกคนสดใสและมีความหวัง

จึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องมาจากความ

พิการด้านต่างๆ ตามสิทธิทางการศึกษา บนความเชื่อพื้นฐานในเรื่องของความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิมนุษยชนในสังคมที่ทุกคนมีสิทธิเสมอภาคทางการศึกษาที่คำนึงถึงความสามารถในการอยู่ร่วมกันและยอมรับในความแตกต่างของแต่ละบุคคลทั้งด้านกายภาพและความสามารถ ด้วยการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ โดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างของผู้เรียน

2. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การศึกษาสำหรับคนพิการหรือการศึกษาพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นประเทศใดในโลกจะมีรูปแบบใหญ่ๆ ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่อย่างน้อย 2 แบบ คือ การจัดการเรียนร่วม กล่าวคือ การจัดการศึกษาที่จัดให้เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป และจัดการศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนกับเด็กพิการด้วยกันในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อการอำนวยความสะดวกในกรณีที่เด็กพิการมีเป็นจำนวนมาก แต่อยู่กระจัดกระจาย ขาดโอกาสในการเรียนร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือการศึกษาพิเศษ ได้เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2328 หรือสองร้อยกว่าปีล่วงมาแล้ว โดยประเทศฝรั่งเศสเริ่มจัดการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นกลุ่มแรก และในยุคหลังๆ มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายตามลำดับ ส่วนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทย เริ่มต้นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2482 โดย มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นในกรุงเทพฯ ตามคำแนะนำของสตรีตาบอดชาวอเมริกันชื่อ Miss Genevive Caulfield (วาริ ธีระจิตร, 2551, หน้า 5 – 10) และในปี พ.ศ. 2503 มีการก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยคณะกรรมการมูลนิธิช่วยและให้การศึกษาคคนตาบอดภาคเหนือแห่งประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้โอนกิจการโรงเรียนให้อยู่ในความดูแลของ กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา หรือสำนักงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเป็นสิทธิ และความเสมอภาคทางการศึกษา โดยปัจจุบันรัฐได้มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงทุกประเภทความพิการครอบคลุมทุกพื้นที่บนพื้นฐานของสิทธิความเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็ก และเยาวชนไทย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น การที่จะจัดการศึกษานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและนโยบายการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพทางวิชาการให้มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ทั้งจากสภาพบริบท เอกสารหลักฐาน และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จึงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ประกอบด้วยกิจกรรม 9 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 การอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่ 2 การอบรมเทคนิคการสอนคณิตศาสตร์

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น กิจกรรมที่ 3 การอบรมวิจัยในชั้นเรียน กิจกรรมที่ 4 การอบรมการใช้อักษรเบรลล์ กิจกรรมที่ 5 การอบรมการผลิตสื่อสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น กิจกรรมที่ 6 การอบรมการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) กิจกรรมที่ 7 การฝึกอบรมการสอนทักษะความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (O&M) กิจกรรมที่ 8 การอบรมการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น และกิจกรรมที่ 9 การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้เข้าร่วมอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานหน่วยงานภายนอก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ กิจกรรมที่ 2 การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมที่ 4 การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กิจกรรมที่ 5 การจัดโครงการรักการอ่าน กิจกรรมที่ 6 การศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ และกิจกรรมที่ 7 การจัดค่ายทักษะการดำรงชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นประกอบด้วยกิจกรรม 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาห้องผลิตสื่อการเรียนและผลิตอักษรเบรลล์ กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาห้องดนตรีและนาฏศิลป์ กิจกรรมที่ 5 การพัฒนาห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กิจกรรมที่ 6 การพัฒนาสถานประกอบการนวดแผนไทย กิจกรรมที่ 7 การพัฒนาห้องสมุด และกิจกรรมที่ 8 การพัฒนาร้านจำหน่ายผลผลิตทางการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

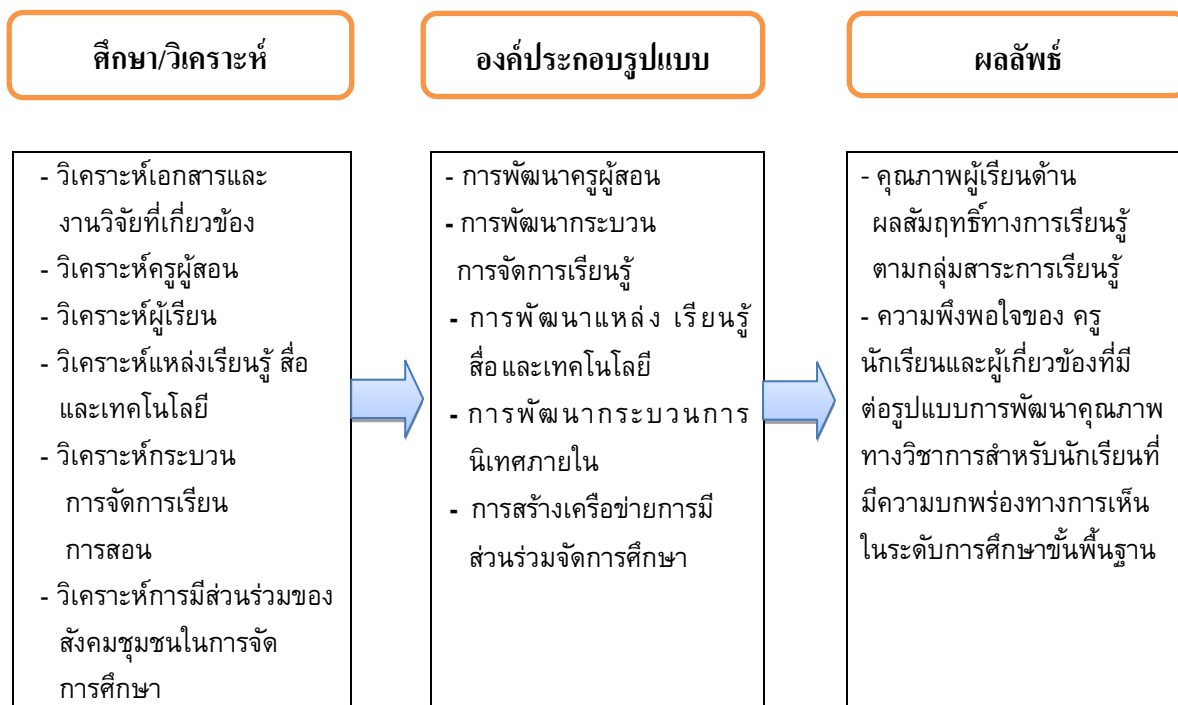
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมที่ 1 การนิเทศ กำกับติดตามการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูผู้สอนภายในโรงเรียน และกิจกรรมที่ 2 การนิเทศ กำกับติดตามการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเสริมวิชาการเรียนร่วม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมที่ 1 การสานสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน กิจกรรมที่ 2 การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา และกิจกรรมที่ 3 การมีส่วนร่วมพัฒนาจัดการศึกษา เพื่อระดมสรรพกำลังของสังคม ชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้

กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้เขียนในฐานะประธานเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนด้วยการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต ภายใต้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสังคม ชุมชนท้องถิ่น มีการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การสร้างเครือข่าย และระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา มีการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้น ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

บทสรุป

การพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องยึดการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการให้ความสำคัญถึงสิทธิ หน้าที่ของรัฐ และมุ่งเป้าหมายการศึกษาให้ผู้เรียนคิดเอง ทำเอง สร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต ด้วยการใช้สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย บนความเชื่อพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนมีสิทธิเสมอภาคทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถในการอยู่ร่วมกัน และคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ซึ่งรัฐได้กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำน้องควรต้องคิดค้นหารูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการให้เหมาะสมกับศักยภาพ และสภาพความพิการของผู้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับข้อจำกัดทางการเรียนรู้ด้านการเห็น มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะความรู้ และประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนด้วยเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย ใช้สื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยี ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และต้องมีกระบวนการนิเทศกำกับติดตามการจัดการศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมของสังคมชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ สามารถสร้างจินตนาการหรือจินตภาพในเนื้อหาที่เรียนรู้ตามที่ครูกำหนด

แนวทางการวิจัยในอนาคต

จากบทความที่ได้ศึกษาด้วยการค้นคว้าวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปปัญหาที่สามารถนำไปสู่การวิจัย และมีข้อคำถามการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาเป็นอย่างไร และมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร
2. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง และแต่ละองค์ประกอบมีกิจกรรมอะไรที่ใช้ในการพัฒนา
3. ผลการนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้เป็นอย่างไร

และจากปัญหาที่กล่าวสามารถนำไปสู่แนวทางการวิจัยในหัวข้อเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติมา ปรีดีติติก. (2551). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- ชัต บัญญา. (2550). **การจัดการความรู้ในโรงเรียน**. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2551, จาก
<http://www.nitesonline.net/download/chat/KMInSchool.doc>.
- ชาลี มณีศรี. (2552). **การนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์
- นวลจิตต์ เชาว์กิตติพงศ์ และคณะ. (2549). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ :
 เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2552). **การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2551). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. เอกสาร
 ประกอบการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ราชกิจจานุเบกษา.(2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
 2) พ.ศ. 2545**. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 เล่มที่ 74 ก. 19 สิงหาคม, 2545.
- _____. (2550). **พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550**.
 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 61ก. 27 กันยายน 2550.
- _____. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551**. ราชกิจจา
 นุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอน 28 ก. 5 กุมภาพันธ์. 2551.
- รุ่งชัชดาพร เวชชาติ. (2552). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : นำศิลป์
 โฆษณา.
- วารี ธีระจิตร. (2551). **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). **ปัญหาย่อยยากทางการเรียนรู้**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
 คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สรวิช แก้วอำไพ. (2549). **ภาวะผู้นำทางการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดมูลนิธิแห่ง
 สภาคริสตจักรในประเทศไทย**. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2549). **หลักการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
 (พ.ศ. 2552 – 2561)**. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนา
 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)**. บทสรุป. สำนักงาน
 คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). สารสนเทศโรงเรียนการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู. (2546). แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
กลุ่มพัฒนาการศึกษาพิเศษ สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู.

Alfonso, Robert J.; Gerald R. Firth and Richard F. Neville. **Instructional Supervision: A
Behavior System**. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1981.

Good, Carter V. (1973) .**Dictionary of Education**. New York: Mc.Graw-Hill Book Company.

Glickman, Carl D., Gordon, Stephen P. and Ross-Gordon, Jovita M. (1985). **Supervision and
Instructional Leadership: A Developmental Approach** 5th ed. Boston: Allyn and
Bacon.

McGraw-hill. Simon, A., & Boyer, E.C. **Mirrors of Behavior**. An Anthology Classroom
Observation